

versiteten måste, enligt det centrala ALF-avtalet, bilda en gemensam organisation för fördelning av medlen, något hon ställer sig mycket positiv till.

I framtiden kommer de sex medicinska fakulteterna i Sverige inte att kunna bedriva forskning inom alla områden på alla orterna, spår Harriet Wallberg-Henriksson. Nyckeln för att Sverige även i fortsättningen ska stå sig som världsledande forskningsnation är ett utvecklat samarbete såväl forskare som fakulteter emellan. Här ska nytänkande och flexibilitet till på alla nivåer ända upp till universitetsledningarna.

– Redan i dag diskuterar vi en nationell samordning vad gäller exempelvis biobanker och utrustningar.

På frågan om det är ekonomin eller forskningens bästa som styr det här nytänkandet, svarar Harriet Wallberg-Henriksson att det enbart handlar om att Sverige ska kunna behålla fronten i den internationella forskningsvärlden. Ekonomin är underordnad.

Det svenska forskarsamhället är till stora delar enkönt. Endast 14 av hundra professorer är i dag kvinnor i Sverige. På KI är motsvarande siffra 17 procent.

På KI råder jämställdhet på alla tjänster fram till professorsnivå. De tyngsta och mest inflytelserika posterna innehas av män.

Vad tänker du göra för att stötta kvinnorna?

– Jag ska föra en dialog med dem, samla in deras synpunkter och se till att de får samma chanser som männen. Redan i januari har jag ett möte inbokat. Oskäligen löneskillnader som finns måste bort. Jämställdhetsfrågorna ska fram i ljuset och ständigt finnas i alla mina medarbetares huvud. A och O är att medvetandegöra.

Den nya rektorn tror att vi står inför ett historiskt genombrott. Under de närmsta tio åren kommer ett stort antal professorer – de så kallade fyrtilialisterna – att gå i pension.

– De är många och de ska ersättas. Ser vi till att ha tillräckligt många kompe-

tenta kvinnliga forskare, som kan ta steget upp till professorsnivå, kan vi få ett genombrott. Det här är en gyllene chans att nå ett jämlikt forskarsamhälle!

Redan som dekanus på KI såg Harriet Wallberg-Henriksson att de kvinnliga forskarna hade färre doktorander, mindre labb-utrymme och pengar men mer undervisningstid.

När det gäller kliniskt verksamma forskare oavsett kön har de i dag mycket svårt för att få tid för forskning.

– Här vill jag i samarbetet med landstinget skapa skyddad, väl definierad forskartid. Forskningen ska vara meriterande. Det behövs en karriärväg för kliniker som vill kombinera forskning och klinisk tjänstgöring.

Det var som gymnastikdirektör som Harriet Wallberg-Henriksson startade sin karriär. I hela sitt liv har hon insett vikten av motion och själv levt som hon lär. Nu är hon redo att tillsammans med politiker och andra beslutsfattare bekämpa den svenska ohälsan. »Jag brinner för folkhälsa och preventiv hälsovård.«

Just den dag vi träffar henne har hon i en av morgontidningarna läst att Sverige under oktober månad nått »all time high« i antalet förtidspensionärer – en halv miljon.

– Lägg därtill 300 000 arbetslösa! säger hon. Jag kan bara hoppas att dagens politiker och arbetsgivare inser att en investering i olika åtgärder i dag kommer att betala sig på sikt.

– Själv kommer jag att stötta och lyfta fram den forskning om ohälsa som pågår på KI. All vårdpersonal måste utbildas i dessa frågor. Liksom arbetsgivarerna.

Som en kompetenshöjande vidareutbildning och en stor informationskälla för läkare ser hon Läkartidningen, som hon anser vara »oerhört seriös och värdefull för professionen«.

– Tidningen är ett bra diskussionsforum för sjukvårdspolitiska frågor och beslut och en värdefull informationskälla. Skulle vi enbart förlita oss på interna-

»Självklart ska vi samarbeta. Gjorde vi inte det skulle ingenting av det vi gör på KI komma patienten till godo«, säger Harriet Wallberg-Henriksson om samarbetet med industrin. Hon ska som ny rektor på KI också arbeta för att kvinnor ska få samma chanser som män och säger att oskäligen löneskillnader som finns måste bort.

tionell press, skulle vi tappa hela vitsen med tidningen som forum för inhemsk information och utbyte av nya rön.

Dock saknar hon internationella utblickar vad gäller vård och läkarnas situation i andra länder. Främst från Norden och Europa

men även från övriga länder.

– Det är inte alltid som vi i Sverige vet och kan bäst!

Text: **Gunnel Åhlander**
frilansjournalist

Foto: **Max Danielson**

Fotnot: ALF står för Avtal om Läkarutbildning och Forskning.

Fotnot 2: Karolinska institutet, KI, är ett av Europas största och högst rankade medicinska universitet med ca 7 000 studenter, varav 2 500 är doktorander. Runt 40 procent av den akademiska medicinska forskningen och cirka en tredjedel av den medicinska utbildningen i Sverige sker vid KI.

Välutbildade kvinnor dokumenteras i kvinnobank

■ Varje lärosäte i Sverige ska identifiera och dokumentera sina välutbildade kvinnor i en »kvinnobank«.

Företrädare för landets 39 lärosäten har sedan år 2000 regelbundet träffats för att diskutera och dra upp riktlinjerna för arbetet. Modellen, efter vilken man arbetar, är hämtad från USA.

I respektive högskolas förteckning över sina kvinnor ska såväl ämnesområden som hur långt de kommit i sina aka-

demiska karriärer beskrivas. Ingen ska längre kunna säga att »det finns ju inga kvinnor för det eller det jobbet«.

Projektet kommer att arbeta med karriärplanering i syfte att tydliggöra för kvinnorna vilka uppdrag och positioner som leder framåt och vilka de bör tacka ja respektive nej till.

– Målet är att säkerställa en bredare chefsförsörjning, säger projektledaren Kerstin Lagerström, personalutvecklare

på KI. Det finns en stor och bred vilja och uppställning för de här frågorna i hela landet.

Arbetet, som pågått i fyra år, befinner sig just nu i en projekteringsfas. I mitten av december blir det klart att det så kallade IDAS-projektet får de åtta miljoner kronor man sökt från Statens utvecklingsråd.

Gunnel Åhlander